4.

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS POLGÁRMESTERE

E L Ő T E R J E S Z T É S

A Képviselő-testület 2017. január 26. napján tartandó **rendes nyilvános** ülésére

Előterjesztő megnevezése:	Markót Imre polgármester
Iktatószám:	2-16/2017. F-1.
Tárgy:	**Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció**
Előterjesztés jellege:	**Határozat-tervezet**
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	1 db **határozat tervezet** 1 db **koncepció**
Készítette:	**Csató Judit** osztályvezető
Véleményezésre megküldve:	Képviselő-testület **Szociális, Egészségügyi és Sport** Bizottság
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	2017. január 17.

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szociális törvény) 92. § (3) bekezdése előírja:
„A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás kétévente felülvizsgálja és aktualizálja."

Fent nevezett szakasz (4) bekezdése a koncepció tartalmát is szabályozza:
- a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A koncepció célja, hogy meghatározza a szociális szolgáltatások alapelveit, céljait, a fejlesztések lehetőségeit és ütemét, illetve a finanszírozási lehetőségeket.
Legfőbb cél, hogy a város területén továbbra is olyan szociális szolgáltató és ellátó rendszer működjön, amely mind teljesebb mértékben lefedi a lakosság igényeit, szükségleteit, összehangolva az önkormányzati szándékkal, hogy magas színvonalon, gazdaságosabban és hatékonyan lehessen szociális szolgáltatásokat és ellátásokat biztosítani.

Kérném a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és fogadja el a határozati javaslatot.

Törökszentmiklós, 2017. január 17.

Markót Imre
polgármester

____/2017.(____) K. t.

Határozat:

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat 2017. évi szociális szolgáltatástervezési koncepciójának elfogadásáról

Törökszentmiklós Városi Önkormányzatának Képviselő-testülete - „Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése – Törökszentmiklós" című, V-1042-157/2016. számú Állami Számvevőszéki jelentésben foglaltak tartalmát is szem előtt tartva - a határozat mellékletét képező szociális szolgáltatástervezési koncepciót elfogadja.

Felelős: Markót Imre Polgármester
Határidő: folyamatos

Erről értesül:
1. Markót Imre polgármester
2. Dr. Majtényi Erzsébet jegyző
3. Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottság
4. KSZSZK
5. Városi Bölcsőde
6. Városi Óvodai Intézmény
7. Család- és Gyermekjóléti Központ
8. Irattár

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ

Törökszentmiklós
2017. január 27.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés: a szociális szolgáltatástervezési koncepció célja.....2
II. Helyzetelemzés.....2
- Általános helyzetkép.....2
- Közlekedés.....3
- Gazdaság.....3
- Oktatás.....3
III. Törökszentmiklós szociálpolitikája.....4
1. A város szociálpolitikájának célja.....4
2. A város szociálpolitikájához kapcsolódó értékek.....5
3. Család, mint alapérték és a komplex problémakezelés alapelve.....5
4.Demográfiai jellemzők.....5
5. Szociális szolgáltatások helyzete 2016 után.....7
IV. Törökszentmiklós ellátórendszerének bemutatása.....8
- Önkormányzat.....8
- Törökszentmiklós-Tiszatenyő Önkormányzati Társulás Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ 9
- Törökszentmiklósi Család- és Gyermekjóléti Központ.....18
- Törökszentmiklós Város Bölcsődéje.....26
- Törökszentmiklósi Városi Óvodai Intézmény.....32
V. A jövő feladatai.....34
- Általános célok.....36

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA 2017-2019.

I. Bevezetés: a szociális szolgáltatástervezési koncepció célja

A Törökszentmiklós Város szociális koncepciójának célja, hogy rögzítse az Önkormányzat által legfontosabbnak tartott – a szociális szolgáltatás alapjául szolgáló - lényeges értékeket. Megfogalmazza azokat az alapelveket, melyek figyelembe vétele a szociális szolgáltatás tervezésének, megvalósításának és működtetésének minden szakaszában érvényesülniük kell. A koncepció rögzíti azokat az irányokat és célokat, melyeket a szociális szolgáltatások fejlesztése során követni kíván.

Ennek megalapozásául bemutatja a település szociális helyzetét. Bemutatja a szociális ellátás fejlesztésének szükségleteit és törvényi kötelezettségeit.

II. Helyzetelemzés

Általános helyzetkép

Törökszentmiklós az Észak-Alföld régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megyében a 4-es főút mentén, Szolnoktól 20 km-re fekszik.

Törökszentmiklós a környezetében kialakított, és a róla elnevezett kistérségi gazdasági terület központja. A település igazgatási területe 18.516ha, belterülete pedig 1.264ha. A város lélekszáma ~ 21 ezer fő (20 563), vonzáskörzetébe ~40 ezer fő tartozik, a megye lakosságának 10%-a.

A városi strand 5 medencével rendelkezik, gyógyvize 60 C°-os, főleg reumatikus, nőgyógyászati és belgyógyászati megbetegedések ellen javasolt. A strand mellett lévő 3 csillagos kemping 8500 m2 területen, fás-ligetes környezetben helyezkedik el. A kemping 40 lakókocsi, 50 sátor, és 8 faház (férőhely: 52 fő) összesen 350 fő befogadó képességű. Törökszentmiklós értékei között tartjuk számon a szenttamási Almásy - kastélyt a hozzá tartozó lovas létesítménnyel, a Kálvária kápolnát a Fájdalmas Szűzanya szobrával, a műemlék jellegű Református Templomot, és az Ipolyi téren található Szent Háromság Római Katolikus Főtemplomot.

A város kiépített önkormányzati úthálózata, 95.586 km, kiépített kerékpárútja 11.29 km. A város útjainak közel 95 %-a burkolattal ellátott. Az elmúlt években jelentős forrásokat fordított a város a lakossággal az utak szilárd burkolattal való ellátására. Az utak burkolattal való ellátásával azonban egyes utak funkciója megváltozott (lakó út helyett átmenő forgalom is megjelenik ezeken az utakon), így a legtöbb út állapota a megnövekedett terhelés és forgalom hatására folyamatosan romló állagú.

A szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító-telep fejlesztése, folyamatban lévő beruházás. Ezen fejlesztés eredményeként a jelenleg 30 %-ot alig meghaladó csatornázottság szintje 95 %-ot meghaladó értéket ér el. A szennyvíztisztító-telep környezet szennyezése jelentősen csökkenne.

Közlekedés:

2003-ban elkészült a várost elkerülő 4 sz. nemzetközi főútvonal. A városban ágazik le a Mezőtúr – Békéscsaba felé vezető 46. sz. főútvonal. A várost a megyeszékhellyel a 4. sz. főútvonal négysávos szakasza köti össze, amely 15 perces közelségbe hozta a két várost.

Törökszentmiklós ugyan nem vasúti csomópont, de vasútállomása a Budapest – Debrecen – Nyíregyháza - Záhony felé vezető fővonalon helyezkedik el. Naponta 20 személyszállító vonat áll az utasok szolgálatára. A város központjában az autóbusz-pályaudvart 109 helyközi és távolsági járat érinti. Az autóbuszos tömegközlekedés biztosítja a térségi központ és

vonzáskörzetének összekötését, vérkeringését.

Gazdaság:

Az ipar a XIX. század második felétől jelenik meg, elsősorban a mezőgazdaságot kiszolgáló kapcsolódó tevékenységekre alapozódva. A '90-es évek közepétől ipari téren fellendülés következett be. A városban telepedett meg a német Claas Hungária Kft, a Radar Holding Rt. A városban a nagyobb cégek mellett több mint száz kis és közepes vállalkozás működik elsősorban, a mezőgazdaságban, szolgáltatásban. A városban több pénzintézet várja az ügyfeleket.
Komoly mezőgazdasági múltjának köszönhetően és egy jelentős volumenű mezőgazdasági terület központjaként Törökszentmiklós tökéletes helyszínt jelenthet különböző mezőgazdasági feldolgozóiparhoz kapcsolódó beruházások számára. Ezt bizonyítják az itt megtelepedett európai, világszínvonalú cégek is.
Összességében Törökszentmiklós az Alföld szívében jó megközelíthetősége, dinamikusan fejlődő Ipari Parkja, rugalmas, nyitott és a fejlődés útján haladó városvezetése, természeti és humán adottságai lehetővé teszik, hogy felsorakozzon Európa fejlett városai közé.

Oktatás:

A felnövekvő nemzedék szempontjából alapvető fontossággal bír a település megfelelő oktatási intézményi ellátottsága. A felsőoktatási tanulmányaikat elkezdő fiatalok - a továbbtanulási szokásoknak és az adott korosztályba lépő lakosságszám emelkedésének köszönhetően - 2002-től többen vannak, mint az általános iskolát megkezdő gyermekek. Az alapfokú nevelés-oktatás 3 állami, illetve 3 egyházi fenntartású intézmény végzi. A városban jelentős az alapfokú művészeti oktatás, amelyet a Kodály Zoltán Alapfokú Művészetoktatási Intézmény lát el kiváló minőségben. A városban három középiskola működik, eltérő képzési iránnyal. Középfokú iskolák közül a Bercsényi Miklós katolikus Gimnázium és Kollégium, Általános Iskola, Óvoda 8 és 4 évfolyamos képzést valósít meg. Az intézmény, amely akkreditált Kiváló Tehetség Pont. Törökszentmiklóson két szakképző intézet működik. Az egyik a Székács Elemér Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium, ahol mezőgazdasági, élelmiszeripari, közgazdasági és kereskedelmi szakirányon folyik képzés. Az iskola saját tangazdasággal rendelkezik, mely az oktatás gyakorlatorientáltságát segítik. A Karcagi Szakképzési Centrum Lábassy János Szakközépiskolája és Szakiskolája az ipari szakképzés központja a térségben.

A városban működő intézménytípusok:

Intézmények megnevezése	Az intézmények száma
Bölcsőde	1
KSZSZK	1
Fogászati rendelő	5
Szakorvosi rendelő	15
Gyógyszertár	5
Mentőállomás	1
Óvoda	9
Normál általános iskola	1
Kisegítő általános iskola	1
Egyházi általános iskola	3
Szakközépiskola és szakiskola	1

Szakközépiskola	1
Gimnázium	1
Zeneiskola	1
Művelődési Központ	1
Könyvtár	1
Helytörténeti gyűjtemény	1
Mozi	1

A város intézményrendszere fejlesztésre szorul, az elmaradt karbantartások, kisjavítások is rontották az intézmények épületeinek állagát. Ezeken túlmenően az intézmények fejlesztésének további indoka, hogy az intézmények fejlesztése, legtöbb esetben bővítése is a feladatok bővülése miatt válik szükségessé.
A helyi közoktatás infrastruktúrája és felépítése jónak mondható, azonban a folyamatosan változó jogszabályi körülmények miatt is a közoktatásnak egyre nagyobb kihívásokkal kell megküzdenie. A folyamatosan változó körülmények és igények, valamint a hatékonyabb működés, működtetés érdekében az alábbiakban foglaltuk össze a változási igényeket és lehetőségeket, illetve a fejlesztési célkitűzéseket.

III. Törökszentmiklós szociálpolitikája

Az önkormányzati szociálpolitika tervezéséhez, működtetéséhez és fejlesztéséhez fontos megfogalmazni azokat az alapvetéseket, amelyek segítik a rövid és hosszú távú döntések meghozatalát. Ezzel megteremtődik a törökszentmiklósi polgárok, a szolgáltatást igénybevevők, a szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint a mindenkori döntést hozók számára a biztonság és a kiszámíthatóság. A szociálpolitika segíti a társadalmi integráció erősítését. Az önkormányzat a helyi szociálpolitikának, a szociális gondoskodásnak csak az egyik szervezője, vele együttműködve a nonprofit és egyházi szervezetek részvétele is egyaránt fontos a szociális ellátások nyújtása során.

1. A város szociálpolitikájának célja:

- a szociális biztonság megteremtése
- a polgárok szükséglet-kielégítése a szociális ellátások útján, mellyel elősegítik a jólét megteremtését,
- a társadalmi hátrányok csökkentése,
- az életesélyek közötti egyenlőtlenségek mérséklése,
- az életminőség javítása,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a szociális jogok érvényesülése,
- mindenki számára egyenlő hozzáférés biztosítása a szolgáltatásokhoz.

2. A város szociálpolitikájához kapcsolódó értékek:

- alapvető jogok biztosítása,
- esélyegyenlőség,
- egyenlő bánásmód,
- partnerség,
- egyén, családok védelme,
- nyilvánosság,
- hatékonyság, hatásosság,

- innováció,
- szektor semlegesség.
- önkéntesség

3. Család, mint alapérték és a komplex problémakezelés alapelve

Az emberi együttélés alapegysége a család. A szociális ellátás tervezésekor, megszervezésében és működtetésében mindig és kizárólagosan a család központi szerepét kell figyelembe venni akkor is, ha az éppen aktuális törvényi és központi költségvetési támogatás e mögül hiányzik. A gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést, az intézményi ellátást és a pénzbeli segély folyósítását a család működésére, megerősítésére kell fordítani. Nem elfogadható az a szemlélet, hogy az iskolai hiányzást önmagában való ügynek tekinti és a szülők foglalkoztatási, jövedelmi viszonyait, valamint pszichés beállítottságát, egymással való kapcsolatait nem kezeli.
Alapelvként kell leszögezni azt, hogy a szociális ellátórendszer két fő oszlopának, a pénzbeli segélyezésnek és az intézményi ellátásnak egymást teljes mértékben ki kell egészítenie és támogatnia az utóbbi dominanciájával. A pénzbeli segélyezés erősítse a családsegítő szolgáltatást és az idősgondozást, amennyire lehetséges az ügyfelek gondjainak komplex kezelése érdekében a pénzbeli és természetbeni segélyezést a személyes szociális szolgáltatás és az intézményi szolgáltatás hatékonyságának szolgálatába kell állítani.

4. Demográfiai jellemzők:

Lakónépesség számának alakulása 2012-2013; 2015 és 2017-ben:

Lakónépesség 2012.01.01.

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen
0-2	190	178	**368**
3-5	326	306	**632**
6-14	968	985	**1953**
15-18	502	493	**995**
19-30	1849	1672	**3521**
31-50	3204	2999	**6203**
51-60	1500	1608	**3108**
61-70	1116	1420	**2536**
71-80	690	1098	**1788**
81-90	225	497	**722**
91-100	26	61	**87**
0-102	**10.596**	**11.317**	**21.913**

Lakónépesség 2013.01.01.

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen
0-2	168	157	**325**
3-5	311	303	**614**
6-14	975	955	**1930**
15-18	471	496	**967**
19-30	1839	1655	**3494**

31-50	3206	3006	**6212**
51-60	1498	1550	**3048**
61-70	1106	1432	**2538**
71-80	702	1111	**1813**
81-90	248	516	**764**
91-100	27	59	**86**
0-102	**10.551**	**11.240**	**21.791**

Lakónépesség 2015.07.01.

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen
0-2	201	194	**395**
3-5	282	260	**542**
6-14	952	907	**1.852**
15-18	466	469	**935**
19-30	1.746	1.553	**3.299**
31-50	3.066	2.840	**5.906**
51-60	1.341	1.449	**2.790**
61-70	1.150	1.441	**2.591**
71-80	682	1.123	**1.805**
81-90	240	510	**750**
91-102	24	60	**84**
0-102	**10.150**	**10.806**	**20.956**

Lakónépesség 2017.01.01.

Korcsoport	Nő	Férfi	Összesen
0-2	187	189	**376**
3-5	253	283	**536**
6-14	839	908	**1747**
15-18	432	455	**887**
19-30	1532	1670	**3202**
31-50	2759	3069	**5828**
51-60	1335	1269	**2604**
61-70	1527	1238	**2765**
71-80	1107	683	**1790**
81-90	506	235	**741**
91-102	66	21	**87**
0-102	**10.543**	**10.020**	**20.563**

Demográfiai változások a település lakosságstatisztikai adatában

Év	Születések száma	Halálozások száma
2012	170	285
2013	171	297
2014	196	282

2015	188	292
2016	188	283

5. Szociális szolgáltatások helyzete 2016 után

A város elöregedése és az inaktív népesség növekedése miatt az ellátó rendszerünkben lényeges, az adott ellátásban részesülők száma kb. 10 %-kal emelkedik. Ellátórendszerünk a családok aktív korban lévő tagjainak munkavállalását azzal segíti, hogy az alap- és nappali ellátásában gondoskodik a rászorulókról. Az idősellátás alapszintje (idősgondozás, szociális étkeztetés, jelzőrendszeres segítségnyújtás), valamint nappali ellátása (idősek klubja), továbbá a bentlakásos intézményi ellátás (Idősek Bentlakásos Otthona és a nem szorosan idetartozó nem szociális alapú bérleti intézmény) fejlődni fog. A fogyatékosok, pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátásával, a fogyatékosok támogató szolgálatával bővített ellátórendszerünk lépést tart azzal az ütemmel, ahogy az inaktív népesség javára eltolódás mutatkozik az aktív, munkaképes lakosság hátrányára. Biztosítani fogja, hogy a foglalkoztatás szinten maradjon az idős, beteg emberek, illetve a más segítséggel élők családjaiban.
Pénzbeli ellátórendszerünk továbbra is tartalmazza a legtöbb ellátást, hogy minden élethelyzetben nyújtani lehessen legalább egy segélytípust.
A családsegítés, a gyermekjóléti feladatellátás, illetve a pénzbeli és természetben nyújtott ellátások szoros együttműködés eredményeképpen hatékony, komplex kríziskezelést biztosítanak.
A pénzbeli és természetben nyújtott ellátások, valamint az alap- és nappali személyes szociális szolgáltatás intézményei közötti kapcsolat jelentősen javulni fog, a személyi és intézményi koncentráció miatt.
A lakáshelyzet alakulása nem teljes egészében lesz tervezhető, több évre kitekintő lakáspolitika nem születhet. Az Önkormányzat bérlakás állományát állami segítség nélkül nem tudja gyarapítani.
A fogyatékosok ellátása javul, az önkormányzat által kötelezően nyújtandó ellátások működni fognak településünkön. A romák helyzete összességében nehezen fog javulni a foglalkoztatás nagyarányú növekedése nélkül.

IV. A Törökszentmiklós ellátórendszerének bemutatása

Önkormányzat

Az Országgyűlés 2012. július 5. napján hirdette ki a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvényt. Az Országgyűlés a Jó Állam kialakítása érdekében, a törvényesen és átláthatóan működő, a közszolgáltatásokat maradéktalanul biztosító Állam működési feltételeinek a megteremtése, valamint a helyi államigazgatási rendszer megújítása, hatékonyságának további növelése és a struktúrájának átláthatóbbá tétele érdekében alkotta a törvényt.
A jogszabály módosítás eredményeként 2013. január 1-je óta a járási hivatalok hatáskörébe került a támogatások közül az időskorúak járadéka, az alanyi jogon nyújtott ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. Ezekhez csatlakozott 2015. március 1-jétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

Az Szt. 2015. március 1-jétől csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. Az önkormányzatok által biztosított ellátások új, egységes neve 2015. március 1-jétől

települési támogatás. Az önkormányzatok az általuk támogatandónak tartott, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.
A Szt. által előírt kötelezettségként jelenik meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek számára nyújtandó rendkívüli települési támogatás biztosítása, melynél az ilyen élethelyzet, gond meghatározása és a támogatás összegének megállapítása szintén az önkormányzatok jogosultsági körébe tartozik.

Törökszentmiklós Városi Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. február 27. napján tartott ülésén megalkotta a **pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletet (továbbiakban: rendelet) a települési** támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának és felhasználása ellenőrzésének szabályairól. A támogatás céljainak, feltételeinek, összegeinek megállapítása teljes mértékben az önkormányzatok mérlegelési jogkörébe tartozik.
A rendeletnek megfelelően a lakosok számára az alábbi támogatásokra van lehetőség:

1) települési támogatás
   - lakhatással kapcsolatos támogatás
   - gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás
   - rendkívüli települési támogatás
   - temetési költségek viseléséhez nyújtott támogatás
2) köztemetés
3) krízis támogatás
4) karácsonyi csomag

Az alábbi táblázatban szerepel a 2013-2016 között meglévő, de 2015. március 1-ét követően átalakuló segélyezési formák és az ezeket igénylők száma.

Pénzbeli és természetben nyújtott ellátások				
Év/eset	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Aktív korúak ellátása (RSZS,RÁT,BPJ,FHT)	1187	973	404	
Lakásfenntartási támogatás/lakhatással kapcsolatos támogatás (TT)	2135	1922	948	627
Rendszeres gyvk/gyvt	2015	1626	1666	1502
Közgyógyellátás/gyógyszerköltségek viseléséhez nyújtott támogatás (TT)	64	51	15	24
Átmeneti segély/települési támogatás	614	511	394	314
Rendkívüli gyvt/települési támogatás	826	698	555	497
Temetési segély/temetési költségek viseléséhez nyújtott támogatás (TT)	165	128	109	115
Köztemetés	12	9	10	6
Adósságkezelés	14	5	2	
Krízis támogatás (pénz)			67	57
Karácsonyi csomag	845	850	847	850

Tényleges felhasználás állami és önkormányzati finanszírozásból valósul meg.
A pénzbeli ellátások közül legmagasabb a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma. Az összesített adatok azonban nem adnak teljes körű képet a segélyezettek számáról, hiszen egy segélyezett több ellátásban is részesülhet.

Az Szt.-ből a kötelező segélyek közül kikerült a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési támogatás. Az Szt. módosításának hatálybalépésekor már megállapított ellátásokat a módosítás hatálybalépése előtti szabályok szerint továbbra is nyújtani kell, azonban 2015. január 1-jét követően lakásfenntartási támogatás már csak 2015. február 28-ig volt megállapítható. Természetesen a 2014-ben egy évre megállapított lakásfenntartási támogatások és a 2015. február 28-ig megállapított adósságkezelési támogatások még kifizetésre kerülnek, ezek kifutása után viszont már csak a helyi szabályok szerinti támogatási formák állapíthatók meg. A kifutó két támogatási formát azok teljes megszűnéséig az állam még a korábbi szinten finanszírozza.

A 2001. évben került bevezetésre az aktív korú nem foglalkoztatott személyek közfoglalkoztatása, amely az évek során jelentős változáson ment keresztül. Az azóta eltelt időszakban jelentős számú munkanélküli foglalkoztatását biztosították az önkormányzat és az önkormányzati intézmények. 2015. március 1. napjától az aktív korúak ellátása járási hatáskörbe került.
Törökszentmiklós Városi Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv.-nek megfelelően biztosítja a különböző szociális ellátásokat. Az utóbbi éveket vizsgálva megállapítható, hogy csökken a segélyezettek száma, ami teljesen ellent mond a társadalom jelentős rétegeit érintő kedvezőtlen változásoknak. Törökszentmiklós lakónépességének csökkenése sem olyan arányú, mely indokolná az előbb említett csökkenést.
Az önkormányzat a szociális feladatainak ellátását részben állami támogatásokból, részben önkormányzati költségvetési forrásból biztosítja.

Törökszentmiklós – Tiszatenyő Önkormányzati Társulás Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ

Törökszentmiklós-Tiszatenyő Önkormányzati Társulás célja: olyan személyes gondoskodás nyújtása, amely célzottabbá teszi a szükségletalapú ellátást, javítja a legelesettebbek szolgáltatáshoz jutásának esélyeit. Ismertebbé teszi a lakosság körében a meglévő szolgáltatásokat, erősíti a fenntartó, az ellátottak, valamint az intézmény közötti együttműködést. Elősegíti a családok kiegyensúlyozottabb életvitelét, a konfliktusos helyzetek feloldását, a hátrányok mérséklését. További cél az, hogy a személyes szolgáltatást végzőknek létbiztonságot, szakmai fejlődést, esetmegbeszélést, képzési, szupervíziós lehetőséget nyújtson a napi feladatok teljesítéséhez.
A társulásban résztvevő települések közigazgatási területén élő lakosság számára a komplex segítségnyújtás a különböző szervezeti egységek együttműködése és törvényi szabályozottsága szerint valósul meg.

Az intézmény feladata: a többszörösen módosított 1993. évi III. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény értelmében személyes gondoskodást nyújtó alapellátási formák közül ellátja az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, nappali ellátás keretében az idősek és fogyatékos személyek nappali ellátását, szociális foglalkoztatást, nappali melegedőt.

Szociális alapszolgáltatások:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Nappali ellátás / idősek klubja / fogyatékosok nappali ellátása / hajléktalan nappali melegedő

Telephelyek:

5200 Törökszentmiklós, Kertész u. 2.	35 fő
5200 Törökszentmiklós, Bartai út 1.	20 fő
5200 Törökszentmiklós, Kossuth L. 251.	30 fő
5200 Törökszentmiklós, Puskás F. út 1.	15 fő
5200 Törökszentmiklós, Almásy út 69.	30 fő
5200 Törökszentmiklós, Almásy út 23.	20 fő
5082 Tiszatenyő, Kossuth L. 18.	30fő

Más intézményekkel történő együttműködés módja:

- *Együttműködés a módszertani intézménnyel:*

Az együttműködés során az intézmény:

- segítséget kap az ellátás megszervezésében, új módszerek bevezetésében,
- információt szolgáltat a tevékenységéről,
- szakmai tanácsot kér,
- közreműködik a módszertani intézmény által folytatott szakmai ellenőrzésekben.

- *Együttműködés az intézmény fenntartójával*:

Az intézményfenntartóval való együttműködés többoldalú.
Kiterjed:

- a költségvetési, így pénzügyi és gazdasági tevékenységre, e tevékenység ellenőrzésére,
- a szakmai feladatellátás nyomon követésére, ellenőrzésére,
- a szakmai program szerinti működésre.

- *Együttműködés más szociális intézménnyel:*

Az együttműködés célja a szociális ellátórendszer rugalmas együttműködése, mely megvalósul a kölcsönös párbeszédben, szakmai ismeretátadásban, az ellátottaknak legmegfelelőbb szociális intézményi elhelyezésének megkeresésében. Az intézmények kölcsönösen tájékoztatják egymást az általuk szerzett tapasztalatokról, és az alkalmazott új módszerekről, eredményekről.

- *Gyámhivatallal:*
  - gondnokság alá helyezés,
  - környezettanulmány elkészítése,
  - gondnokolt ügyében való közreműködés.

- *Egyházzal való együttműködés keretében*:
  - adományok szervezése és célzott szétosztása,
  - hitélet gyakorlása feltételeinek megteremtése,

- *Civil szervezetekkel:*
  - programok közös szervezése, lebonyolítása,
  - adományok gyűjtése és fogadása.

- *Megyei és Járásbírósággal*:
  - az ellátott érdekeinek ügyében való közreműködés.

- *Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályával*

A feladatellátáshoz szükséges alapelvek:

Nyitottság elve
A szolgáltatások igénybe vétele feltételhez nem köthető. Egyének, csoportok, közösségek vagy közvetlenül keresik fel, vagy a területen működő más intézmények javasolhatják a kapcsolatfelvételt, illetve a Szociális Intézmény ajánlja fel segítségét a kliensnek. Kizárólag olyan szolgáltatások nyújthatók, amelyekre a kliens a Szociális Intézmény által feltárt lehetőségek közül igényt tart.

Önkéntesség elve
A Szociális Intézmény klienseivel – kivéve a gyermekvédelem egyes részterületeit, illetve a rendszeres szociális segélyben részesülők együttműködési kötelezettségét- önkéntesség alapján alakít ki együttműködést. Működése nem hatósági, hanem szolgáltatás jellegű. A klienssel történő együttműködés alapja a közösen megfogalmazott célok megvalósítása. A Szociális Intézmény munkatársai mindenkor klienseik érdekeit képviselve tevékenykednek.

Személyiségi jogok védelmének elve
A Szociális Intézmény munkatársainak tevékenységük során kötelező az adatok védelméről szóló törvényben és a Szociális Munka Etikai Kódexében foglaltakat betartani.
A Szociális Intézményt felkereső állampolgárok névtelenségét - kívánság szerint- a munkatársak megtartani kötelesek.

Egyenlőség elve
A Szociális Intézmény minden ügyfelével nemre, fajra, felekezetre, korra tekintet nélkül köteles érdemben foglalkozni, illetve hatáskörébe nem tartozó, vagy azt meghaladó ügyekben a szükséges felvilágosítást megadni.

Együttműködés elve
A Szociális Intézmény feladatainak eredményes megoldása érdekében együttműködik a társulás településein működő egyéb szervezetekkel, hatóságokkal, társadalmi szervezetekkel, civil szervezetekkel és csoportokkal.
A problémák megoldása során a Szociális Intézménynek is és a szolgáltatást igénybe vevőknek is konkrét, összehangolt lépéseket kell tenni a problémák megoldása, a kedvezőtlen körülmények elhárítása érdekében.

Komplexitás
A Szociális Intézménynek a problémák megoldása során komplex megoldási módozatokat és lehetőségeket kell felvázolnia, amelyek közül a segítséget igénybe vevő belátása szerint a számára legmegfelelőbb megoldást választhatja ki.
Mindezt magas fokú érzékenységgel, és szakmai felkészültséggel, valamint jogi garanciákkal és keretekkel kell elérni.

Az alapszolgáltatásokról:

Étkeztetés:

Az étkeztetés célja, feladatai:
A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. tv. 62.§-a határozza meg az étkeztetés célját és feladatát.

Célja: Az étkeztetést igénybe vevő részére napi egyszeri meleg étel biztosítása.

Feladata: Az étkeztetés keretében kell azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A főétkezés által biztosított energia és tápanyag dús étel hozzájárul ahhoz, hogy az idős, egészségkárosodott, fogyatékos, pszichiátriai beteg mindennapjait saját lakókörnyezetében tölthesse.
Az otthon töltött idő meghosszabbítása az ellátott számára megnyugvást, az egészségügyi ellátórendszer számára könnyebbséget, a szociális szakellátás leterheltségének csökkenését jelenti.

Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - saját lakókörnyezetében biztosítja.

Célja: A házi segítségnyújtás a szociálisan rászorult ellátást igénybe vevő részére segítséget nyújt saját otthonában és lakókörnyezetében önálló életvitele fenntartásában, valamint egészségi állapotából, mentális állapotából vagy más okból származó problémák megoldásában.

Feladata:
- ***A házi segítségnyújtás keretében szociális segítést vagy személyi gondozást kell nyújtani.***
- *Szociális segítés keretein beül biztosítani kell:* lakókörnyezet higiénia magatartásban való közreműködést, háztartási tevékenységben történ közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást, szükség esetén bentlakásos szociális intézménybe történő költözés segítését.
- *Személyi gondozás keretében biztosítani kell: az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását, a gondozási ápolási feladatok elvégzését és a szociális segítés keretein belül meghatározott feladatokat.*

- ***Gondozási szükséglet vizsgálat***: a házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kel a gondozási szükségletet. Intézményünkben a törvény szerint intézményvezető, intézményvezető-helyettes, vagy szakmai egységvezető végzi. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítés vagy személyi gondozás indokolt, valamint a napi szükséglet mértékét. A gondozási szükségletet felmérő adatlapot a gondozott házi orvosa is kitölti a megadott részeken.

- A házi segítségnyújtást a megadott jogszabályok szerint megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban de legfeljebb napi 4 órában nyújtjuk. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, minden esetben tájékoztatjuk az igénylőt, a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben az ellátottat a napi 4 órás gondozás illeti meg.

- Amennyiben a házi segítségnyújtás során a szociális segítés biztosítása esetén személyes gondoskodás feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten elvégezzük.

- Ha szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, kezdeményezzük az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Szociális segítés keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:
- takarítás, a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységekben való közreműködés körében:
- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében)
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- közkútról, fúrtkútról vízhordás
- tüzelő behordás a kályhához, egyedi fűtés beindítása
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában:
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:
- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységekben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében:
- mosdatás

- fürdetés
- öltöztetés
- ágyazás, ágyneműcsere
- ínkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolása
- száj, fog és protézisápolás
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztómazsák cseréje
- gyógyszer kiváltása, gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásban segítés
- a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (kompetenciahatárig)

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

A Jelzőrendszeres Házi segítségnyújtás a szociális alapszolgáltatások közé tartozó ellátási forma, mely az illetékességi területünkön, a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújt ellátást.
Az ellátandó célcsoport jellemzői: Törökszentmiklós- Tiszatenyő-Kengyel lakónépessége előrehaladott mértékben elöregedett. Az időskorúak aránya jelentősen meghaladja az átlagot. Az ellátórendszer számára is egyre nehezebb kihívást jelent. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás potenciális ellátottjai számos módon értesülhetnek az ellátási forma létezéséről és igénylésének módjáról.
A háziorvosoknál, a helyi médiákban és szórólapok formájában is tájékozódhatnak a lehetőségekről az ellátottak.
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladata: Az ellátott személy segélyhívása esetén biztosítsa az ügyeletes gondozó helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás célja: A saját otthonában élő, egészségi állapota és szociális helyzete miatt rászoruló segélyhívó készülékkel ellátott időskorú vagy fogyatékos személy, illetve pszichiátriai beteg önálló életvitele fenntartása mellett felmerülő krízishelyzet megelőzze, illetve elhárítsa. Elősegítse, és lehetővé tegye az akkutan felmerülő problémák – rosszullét, lakáson belüli baleset, betörés stb. – azonnali illetve rövid időn belüli megoldását Növelje az ellátott biztonságérzetét, csökkentse az egészségi ártalmakat, lehetővé tegye a közvetlen kapcsolattartást az ellátó intézménnyel, hozzájáruljon a jobb életminőséghez.
A szolgáltatás működése, előnyei, segítségnyújtás folyamata:

- a jelzőkészülék kicsi, csuklón hordható, nem akadályozza viselőjét a mindennapi tevékenységek elvégzésében
- könnyen működésbe hozható, elég egy gombot megnyomni

- a nyomógomb használata esetén közvetlen riasztás érkezik a diszpécser központba, a diszpécser visszahívja az ellátottat és azonnal „riasztja" az ellátó kollégát is, aki minden esetben a helyszínen győződik meg az ellátott állapotáról és teszi meg további intézkedéseit az ellátott érdekében
- A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban résztvevő gondozónők legkésőbb 30 percen belül a megadott helyszínen vannak.
- Intézményünk a feladatellátáshoz a szociális gondozóknak és a helyszínre szállító sofőröknek is szolgálati mobiltelefont biztosít.
- a helyszínre szállítás az intézmény személyautójával történik.
- minden egyes hívásról digitális hangfelvétel készül
- a szolgáltatás az év minden napján folyamatos 24 órában működik,

Nappali ellátás:

Célja: A nappali ellátást nyújtó intézmény elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője, vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, vagy ápolási díjban részesül.

Feladata: A nappali ellátást nyújtó intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez. Biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Fogyatékos személyek nappali ellátása:

Célja: Önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok napközbeni gondozása, foglalkoztatása. Rendkívül indokolt esetben gondozható az a személy is, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.
Külön jogszabályban meghatározott feltételek biztosítása esetén halmozottan fogyatékos, önellátásra részben képes személy részére is biztosítható szolgáltatás.

A szolgáltatás célja, feladata:

A nappali ellátást nyújtó intézmény az ellátást igénybevevők részére szociális, egészségi, és mentális állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. A helyi igényeknek megfelelően közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

- Intézményünk jelenleg 30 fővel működik
- Minőségi szolgáltatást nyújt, amely igazodik a fogyatékos emberek szükségleteihez.
- Különböző, a fogyatékosságuknak megfelelő fejlesztéseket biztosít egyéni fejlesztési tervvel, szakemberek segítségével.

- Napközi otthonos ellátás keretén belül, az ellátottakat képességeik és készségeik alapján való fejlesztés a cél egy magasabb szintű önellátásra, együttélésre, beilleszkedésre.
- A meglévő képességek, készségek szinten tartása.
- Szülők tehermentesítése napközben.
- Harmonikus légkör biztosítása
- Közeli tervünk a lehetőség szerinti létszámbővítés.
- Munkavégzés szervezése: 112/2006.(V.12.) Korm. Rendelet által nyújtott foglalkoztatási lehetőségben.

Az ellátottak köre:

Nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

A fogyatékosok nappali intézménye a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok napközbeni gondozására, foglalkoztatására, nevelésére szolgáló, a közoktatás körébe nem tartozó ellátási forma. Az intézménybe az ellátottakat csak próbaidővel lehet felvenni, melynek időtartama három hónapnál hosszabb nem lehet. Ellátási terület Törökszentmiklós, Tiszatenyő.

- Az Intézményünkben gondozottak értelmileg akadályozott fiatalok és felnőttek, akik elmúltak 16 évesek, befejezték az általános iskolai vagy speciális szakiskolai tanulmányaikat, tehát tankötelezettségük megszűnt, vagy nem oktathatóak közoktatási keretek között.
- Saját otthonukban, családi körben élő felnőttek.
- Önellátásra részben képesek.
- Nem igényelnek állandó felügyeletet, orvosi ápolást.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatások formái:

A nappali ellátást nyújtó intézmény szolgáltatásai:

- Igény szerinti meleg élelem biztosítása. A napköziben egyszeri ebéd megszervezését igényelték az ellátottak heti 4 alkalommal
- Szabadidős programok megszervezése.
- Egyéni fejlesztés
- Önállóságra nevelés, szociális készségek fejlesztése
- készségek, képességek kihasználása érdekében kézműves, zenei foglalkozások
- Közösségi, kulturális programok szervezése, lebonyolítása
- Szükség szerint egészségügyi alapellátás megszervezése, szakellátásokhoz való hozzájutás segítése.
- Hivatalos ügyek intézése: Folyamatos, nyugdíjak, emelések, járadékok hozzájutásához való segítségnyújtás, és bármilyen hivatalos eljárásban való segítés.
- Munkavégzés lehetőségének megszervezése
- Életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése.
- Speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének megszervezése, segítése.
- Társasági élet kialakításában segítségnyújtás, társadalmi integráció elősegítése.

Az egyéni fejlesztést a következő elvek alapján tervezzük:

- A rászorultság mértéke.
- Szülők, gondozók bevonása, egyetértése a fejlesztéssel kapcsolatban.

- Képességek, készségek fejlesztése, szükségletek felderítése, illetve az állapotfenntartás vagy-javítás lehetőségeinek megteremtése.
- Önrendelkezés elvére, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntések tiszteletben tarására alapozva.
- Egyéni fejlesztési tervet készítünk mindenkinek, amelyet évente felülvizsgálunk.
- Mindenki fejleszthető!

A foglalkoztatás megszervezésének főbb elvei:

- Önkéntesség, kötelező betartani senki sem kötelezhető feladat elvégzésére.
- Változatosság. Más- más tartalmú feladatok végeztetése.
- Célszerűség. Minden foglalkozásnak legyen célja!
- Rendszeresség: Nagyon fontos, hogy ne legyen egyhangú a foglalkozás.
- Fokozatosság. Mindig figyelembe kell venni az egyén fizikai, szellemi teherbírását.
- Folyamatosság.

A foglalkoztatás feladata olyan célszerű, rendszeres fizikai és szellemi munka biztosítása, amely által az életük tartalommal telik meg ezzel fenntartható és felébreszthető az önbecsülés, amit a testi, szellemi aktivitás, és a feladat megoldásával járó sikerélmény biztosít.

Egyéni képességeket figyelembe vevő fejlesztő foglalkozások:

- Nagy- és finommozgás fejlesztése: alakzatok végig járása, mozgások végzése taktikus- kinetikus irányítással, pszicho motorikus koordináció gyakorlása, mozgások ritmizálása, gombolás, fűzés, csomózás, tépés, vágás, hajtogatás, festés, rajzolás, mozgássorok verbalizálása, térbeli viszonyok és a térbeli mozgás fejlesztése, verbalizálása.

Hajléktalanok nappali ellátása:

1. A szolgáltatás célja, feladata

"A nappali melegedő elsősorban a hajléktalan személyek nappali tartózkodására nyújt lehetőséget." /1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról /

"A nappali melegedő lehetőséget biztosít a hajléktalan személyeknek a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyi ruházat tisztítására, az étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására." /1/2000. (I. 7.) SzCsM. rend. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről/.

Az intézmény célja, hogy a településen alapvető természetbeni és szakmai szolgáltatásokat nyújtson azoknak az igénylőknek, akik ezt a segítséget más intézménytől nem kapják meg.

Az intézmény által megvalósítani kívánt programok:

1. Közösségi együttlétre, pihenésre alkalmas helyiség biztosítása. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szolgáltatást igénybevevők az intézmény közösségi helyiségét közösségi együttlétre és pihenésre használhassák.
2. Tisztálkodási lehetőség, a személyes ruházat tisztításának lehetősége: Az igénylőknek biztosítani kell a tisztálkodáshoz és a személyes higiénéhez szükséges helyiséget (mosdó, zuhanyzó, WC), valamint az eszközöket (tisztálkodási szerek). Továbbá a személyes ruházat tisztítására alkalmas eszközöket (Mosógép, centrifuga, ruhaszárító), és a tisztítószereket.
3. Postacím megadása: Azon klienseknek, akik más módon postacímüket megadni nem tudják lehetőséget, kell biztosítani a postai küldemények fogadására és az igénylőnek való átadására.

4. Személyes holmik megőrzésének biztosítása: Azon klienseknek, akik más módon személyes holmijuk megőrzését nem tudják ellátni, az intézménytől biztonságosan zárható szekrényt kaphatnak.
5. Étel melegítésének és helyben történő fogyasztásának biztosítása, valamint az élelmiszer tárolása: Az étel melegítésére a Nappali Melegedő melegítőkonyhájában nyílik lehetőség, az étel elfogyasztása a közös helyiségben történik.
6. Ruha adomány biztosítása igény szerint: Amennyiben más módon nem megoldható, a hiányos, vagy szennyezett ruházatú igénylőnek a személyes ruházat pótlását biztosítani kell.
7. Egyéni esetkezelés: Az intézményben foglalkoztatott szociális munkás feladata, hogy a kliensek részére problémáiknak megfelelő segítséget nyújtsanak. (Segítő beszélgetés, szociális tanácsadás, szociális ügyintézés stb...)
8. Szociális ügyintézés, segítségnyújtás a munkavégzés lehetőségeinek megszervezésében: A szakdolgozók feladata az információ nyújtása a rendelkezésre álló munkalehetőségekről, tanácsadás a munkavállalással kapcsolatosan, segítségnyújtás a munkahelykeresésben, indokolt esetben munkahelyi kapcsolatfelvétel lehetőségének biztosítása telefonon.
9. Szabadidős programok szervezése: A Nappali Melegedőben biztosítani kell különösen: a helyi sajtótermékek hozzáférhetőségét, a szolgáltatást igénylők szükségleteinek megfelelő szabadidős programok szervezését.
10. Egészségügyi alapellátás: Ezt a szolgáltatást a melegedőbe heti egy órában és szükség esetén kijáró orvos biztosítja megbízási szerződés alapján.
11. Kapcsolattartás elősegítése: A kliensek családi kapcsolataik erősítésére az ügyfelek heti egy alkalommal egy darab borítékot és egy bélyeget kaphatnak térítésmentesen. Írástudatlan ügyfél kérelmére a szociális munkás köteles segítséget nyújtani a levél írásában, vagy hivatalos beadványok elkészítésében. Hivatalos ügyben küldött levelek esetében az intézménynek iktatnia kell a kimenő levelet. Hivatalos ügyekben térítésmentesen használhatja a telefont.
12. Kliensek érdekvédelme

Törökszentmiklósi Család- és Gyermekjóléti Központ

I. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület szociális jellemzői

A kistérség aktív korú lakosai között, viszonylag magas a munkanélküliek száma. Törökszentmiklóson az aktív korú lakosok 74,4 %-a kereső (KSH 2011.), akiknek túlnyomó többsége ipari és mezőgazdasági területen dolgozik. Valamint sokan dolgoznak a kereskedelem területén, kis- és középvállalkozások alkalmazásában.
A város lakosainak a száma folyamatosan csökkent. KSH adatok szerint, a lakosság kor szerinti megoszlásának elemzése, elöregedő településre utal: 60 év felettiek száma növekszik, és csökken a 18 év alattiak száma.
A szegregátumban élők számának relatív és abszolút növekedését eredményezi, hogy:
- az elszegényedő lakossági réteg anyagi megélhetését jobban biztosítja az alacsonyabb infrastruktúrával és humánszolgáltatásokkal ellátott terület, valamint
- a szegregátumon belül növekedik a gyermekkorú lakosok száma.

A teljes szegregátumi területen kb. 220 család (500 háztatás él).
A törökszentmiklósi járás önkormányzatainak egyre nagyobb kihívást jelent a lakosságon belüli intra- és intergenerációs depriváltság. A halmozott hátrányos helyzet családon belüli és azon kívüli, újratermelődésének megállítása, kompenzálása. A deprivált életmódú társadalmi

csoportok tagjaira statisztikailag is jellemző a devianciák magasabb aránya, amely összefüggés a mindennapokban is egyre inkább megnehezítik a társadalmi együttélést.
E mellett elengedhetetlen - a teljes helyi lakosság vonatkozásában is-, a családok szociális, mentálhigiénés életének, gyermeknevelési potenciáljának prevenciós szemléletű gondozása. A családi életciklusok normatív és/vagy un. traumát jelentő anomáliáinak kezelése.
Az önkormányzatnak, a felsorolt célok elérése érdekében, komplex beavatkozási tervezést és operacionalizát tevékenységet kell végeznie. A komplex munkának magába kell foglalnia pl. a gazdaság élénkítését, az infrastrukturális fejlesztéseket, a kulturális élet hatékonyságának növelését, az oktatás hatékonyabbá tételét, a bűnmegelőzést, a szociális-mentálhigiénés prevenciót és gondozást, egészségtudatos magatartás formálását stb.
A családsegítő és gyermekjóléti szolgálatoknak és különösen a gyermekjóléti központnak partneri kapcsolatban kell állnia minden érdekelt önkormányzattal, intézménnyel, vállalkozással, egyházzal, és egyéb szervezettel. Az un. jelzőrendszer minden rendszeres és aktuális képviselőjével. A jelzőrendszer több szintű, szakszerű működtetése a jogszabályi változások központi eleme.
Megyei kitekintés: „gyermek- és fiatalkorúak veszélyeztetettsége nem csupán a család anyagi helyzetéből, hanem más különféle káros hatások, veszélyeztető tényezők családi jelenlétéből is adódhat. A korábbi veszélyeztetettség és a későbbi gyakori kriminalitás pedig egyenes irányú összefüggést mutat. Az utóbbi időben egyrészt folyamatosan növekszik a gyermek- és fiatalkorú elkövetők száma. A veszélyeztetett gyermek- és fiatalkorúak magas aránya és Jász-Nagykun-Szolnok megye számos kistérségében (településeken) érzékelhető nehéz gazdasági helyzet együttesen nagy kihívást jelent a megye gyermekvédelmi rendszere számára. Csaknem 75.500 fő, a lakosság 20 %-a 18 éven aluli a megyében, összességében nálunk él a 18 év alatti népesség 4 %-a. Ők azok, akik életkoruk alapján a gyermekvédelmi rendszer potenciális alanyai. Hogy közülük hányan kerülnek valóban kapcsolatba a gyermekjóléti szolgálattal, jegyzői gyámhatósággal, a gyámhivatallal, esetleg valamelyik bentlakásos intézménnyel, a családi körülményeikkel, szüleik anyagi helyzetével-, életvitelével (nem utolsósorban a veszélyeztetéssel érintett gyermekkel szoros kapcsolatot ápoló baráti társaság összetételével stb.) egyaránt összefügg."
(JNSZ Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala: jelentés a fiatalkorú bűnelkövetőkről. 2012.)

II. Szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

Az új intézmény integráltan foglalja össze a már korábban gyakorolt gyermekvédelmi, családvédelmi ellátási feladatokat, azokat részben kiegészíti, illetve új elemek is megjelennek.
A gyermekjóléti központ tevékenységének prioritása: a prevenció, illetve a megelőzést elősegítő új formák, módszerek kidolgozása és működtetése. A szolgáltatói, segítő jelleg humanizálódása, illetve a koordináló tevékenység tudatosságának, tervszerűségének fokozása a hatékonyság növelése érdekében.
Munkánk kiemelt területe a legkiszolgáltatottabbak, a gyermekek védelme. Amely jelenti az egymástól elválaszthatatlan, fizikai és a pszichés veszélyeztetést megelőzését, elhárítását egyaránt.
Munkánk során a jogszabályok maradéktalan betartására, illetve belőlük adódó feladatok elvégzésére kell törekedni. A Törökszentmiklósi Család– és Gyermekjóléti Központ munkatársai a Szociális Etikai Kódex szerint végzik a munkájukat.

1. **Szakmai egység: család- és gyermekjóléti központ** – illetékessége kiterjed a járáshoz tartozó települések lakosságára.

Munkatársai: esetmenedzserek, családgondozó, szociális asszisztens
Hatósági tevékenységekhez kapcsolódó feladatok:

- javaslat hatósági intézkedésre (védelembe vétel, megelőző pártfogás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel)
- feladatellátás gyámhatósági intézkedés alapján (védelembe vétel, megelőző pártfogás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel)
- családgondozás a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- utógondozás (nevelésbe vétel megszűnését követően)

Speciális szolgáltatások:

- kapcsolattartás elősegítése, kapcsolattartási ügyeleti – a Központ székhelyén.
- gyermekvédelmi jelzőrendszer készenléti ügyelet – telefonos segítőmunka.
- utcai, szociális munka: az iskolai és óvodai szünetekben és azon kívül is az utcákon tartózkodó gyermekek életének figyelemmel kísérése, a gyermekek számára szabadidős programok szervezése, lehetőség szerint a család felnőtt tagjaival közösen. A serdülőkorú fiatalok beilleszkedését, szabad idejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése.
- kórházi szociális munka – együttműködés a megyei Hetényi Géza Kórház szociális munkásával, a kórház védőnőjével.
- jogi tájékoztatási nyújtás,
- pszichológiai tanácsadás havonta, illetve szükség szerint
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia biztosítása,
- szociális diagnózis készítése, szükségletfelmérés.
- párkapcsolati, családi mediáció – szükség szerint, illetve a gyámhivatal kérése alapján.

A járás területén működő család-és gyermekjóléti szolgálatok munkatársainak módszertani, szakmai segítséget nyújtunk:

- havonta munkamegbeszéléseket szervezünk a Központba,
- szükség szerint szupervíziót biztosítunk,
- szakmai, módszertani képzéseket szervezünk.

2. Szakmai egység: család- és gyermekjóléti szolgálat
Munkatársak: családgondozók
Feladatok:

- információnyújtás,
- jelzőrendszer működtetése,
- kríziskezelés,
- a korai, serdülőkori várandósság krízishelyzeteinek kezelése, a születendő magzat védelme,
- koordináció
  a) ellátásokhoz való hozzájutás segítése – közvetítés szolgáltatásba (intézményen belül és kívül)
  b) természetbeni, pénzbeli ellátások nyújtásához alapvető segítő szolgáltatás (jogosultság megállapításában, folyósításban és felhasználásban való részvétel erre való felhatalmazás esetén/helyi rendelet)
- eseti gyámként kirendelhető családgondozó biztosítása,
- általános tanácsadások (szociális, életvezetési, mentális, háztartásgazdálkodási)
- családgondozás – gyermekekkel és családjukkal, egyénekkel, gyermektelen családokkal végzett szociális munka, csoportmunka,
- egyéni- és csoportos készségfejlesztés,

III. Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer

A szolgáltatás a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak. A központban heti rendszerességgel és szükség szerinti munkamegbeszélésen egyeztetjük az egyes tevékenységeket és azok tapasztalatait.
Egy gyermek, család ügyében esetkonferenciát szervez a szolgálat, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével. Ezekre a konferenciákra az adott üggyel kapcsolatban lévő, társintézmények szakemberei kapnak meghívást.
A szolgáltatásnak minden esetben visszajelzést kell adnia a jelzőrendszer tagjainak, ha azok bejelentéssel élnek.
Az egyes konkrét esetektől függetlenül, a szolgálat a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témában, évente legalább hat alaklommal szakmaközi megbeszélést szervez.
Éves szakmai tanácskozást kell tartani, a fenntartó jelenléte mellett, február 28-ig, amely tapasztalatai alapján, március 31-éig jelzőrendszeri intézkedési tervet kell készítenie a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársainak.
A jelzőrendszer működésének hiányossága, elakadása esetén, járási szinten, a Központ szakemberei nyújtanak segítséget a szolgáltatások számára.

IV. Az ellátás igénybevételének módja

A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás az intézményben történik, a problémák feltárása után kerül sor az együttműködés formájának további megbeszélésére. A személyes segítés során, a kapcsolattartás a továbbiakban történhet az intézményben, az ügyfél lakásán illetve egyéb ügyintézések helyén.
Jelzés esetében (jelzőrendszeri, hatósági) a jelzés jellegétől függ a kapcsolatfelvétel módja. Krízishelyzet, bántalmazás, életveszély jelzésekor a családgondozó haladéktalanul felkeresi a bajban lévő személyt, s a helyszíni tapasztalatok alapján intézkedik. Egyéb jelzéseket követően megkereső levelet küld a jelzett személy, család számára, melyben tájékoztatja a jelzés tényéről és egy időpont meghatározásával felajánlja segítségét a probléma kezelésére. Amennyiben kétszeri megkeresést követően sem sikerül felvenni a kapcsolatot, a szociális munkás felkeresi otthonában a családot. Sikertelen személyes megkeresés esetén, a családgondozó írásos értesítőt hagy a látogatásáról, illetve a kapcsolat-felvételi szándékáról.
Az utcai szociális munkát végző munkatársakkal, a kapcsolatfelvétel történhet közterületen, de az intézményen belül is.
Az együttműködésre kötelezettek esetében az első személyes találkozás színtere az intézmény.
Az idei év során fontos feladat a szolgálattal együttműködni képes, társszervezetekkel való kapcsolatfelvétel személyes találkozások formájában. Járásban élő családok élete sokrétű, szükséges együttműködések kialakítása a hivatalos intézményeken túl, az egyházak képviselőivel, valamint civil szervezetekkel.

V. Bűnmegelőzést szolgáló feladatok

Igaz, hogy a bűnmegelőzés nem képez önálló speciális szolgáltatási kört, azonban külön tárgyalását fontosnak tartjuk, mivel valamennyi szakdolgozó részére feladatellátást jelent, mind a prevenció, mind a korrekció, mind a rehabilitáció szintjén. Intézményünk legfőbb feladata ebben a feladatkörben a bűnelkövetés, a bűnismétlés megelőzése, megakadályozása, és ezzel összhangban a potenciális áldozattá válás felismerése, az áldozattá válás megelőzése. Igyekszünk a már meglévő lehetőségeket tudatosabban kihasználni, melyek alapulhatnak a saját erőforrások kihasználásán és lehetnek a más kerületekben már működő megoldások

adaptálásai is. Vannak olyan bűnmegelőzési stratégiák, eszközök, melyeket munkatársaink automatikusan használnak a családgondozás során, az eszköztárból ki kell emelni és tudatosítani kell azokat, melyeknek kiemelt jelentősége van a bűnmegelőzésben.
Ezek a következők:

- agresszió mentes kommunikációs stílus tudatos gyakorlása,
- konfliktusok erőszakmentes feloldásának terjesztése, -
- gyermekek tanulásra ösztönzése, alternatív programok körének szélesítése, közösségi integráció növelése,
- szülők körében a tanultság, képzettség gazdasági értékein túl a szocializációban betöltött szerepének tudatosítása, jogismeret átadása, jogkövetés erősítése,
- bűncselekménnyel okozott anyagi kár mellett az erkölcsi kár mérséklése,
- aktív együttműködés a pszichológussal, visszajelzések tökéletesítése,
- mediációs technikák alkalmazása konfliktusok esetén.

A meglévő eszközök mellett elengedhetetlen a segítők különböző tréningeken, képzéseken és programokon való részvétele.

Szakmai egység: Biztos Kezdet Gyerekház

Célkitűzések:
Olyan kisgyermekes családokat érintő programok és komplex egymásra épülő szolgáltatások kidolgozása, melyek hozzájárulnak az egyéni és társadalmi hátrányokból fakadó kockázatok csökkentéséhez és elkerüléséhez.
Szeretnénk hozzásegíteni a családokat, hogy a gyermek lelkileg szabad és szellemileg kreatív emberré válhasson, képes legyen arra, hogy saját akaratát, érzelmeit és gondolkodását önálló és felelős életvitelre fordítsa, környezetet ne visszautasítsa, hanem emberségesebbé tegye. Ennek érdekében a lehető legjátékosabb és legszabadabb, a világot a lehető legalaposabban megtapasztaló kisgyermekkort biztosító, ugyanakkor az egyéni képességeket leginkább kibontakoztató, azokra a „legjobb időben" odafigyelő szolgáltatásokat igyekszünk összegyűjteni. Gyerekházunk az anya-gyermek meghitt kapcsolatát a lehető legbensőségesebben igyekszik erősíteni. Nem egyszerűen játszóház, hanem kötetlen készségfejlesztő foglalkozások, játékok, a gyermekek életkorának megfelelő táplálkozás mellett biztosítja a gyerekek békés, nyugodt légkörben, szerető gondoskodás mellett történő fejlesztését.

Hozzáférés:
A gyerekház Törökszentmiklós városának közigazgatási területéről várja a családokat vagy gyermeküket egyedül nevelő szülőket gyermekeikkel együtt szolgáltatásainkra. Bárki igénybe veheti térítésmentesen, de célcsoportként azokat a 0-5 éves gyereket nevelő családokat igyekszik bevonni, akik Törökszentmiklós városának hátrányos helyzetű településrészein élnek és korlátozottan, vagy egyáltalán nem férnek hozzá a jó minőségű szolgáltatásokhoz.
A nyitva tartás folyamatos és rendszeres, a szolgáltatás ingyenes.
A gyerekház a szülők és a gyerekek részére együtt biztosít szolgáltatásokat mely jelenleg részben pályázati konstrukció keretében történik.

Szakmaközi együttműködés:
Az alapellátásokhoz és a speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása egyaránt fontos. A korai felismerés és az esetleges fejlődési elmaradások kezelése érdekében is elengedhetetlen a különböző szakmák közötti együttműködés.

Partnerek:

- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Családsegítő és gyermekjóléti intézmény munkatársa
- Fejlesztő- és gyógypedagógus
- Orvos
- Korai fejlesztő
- Óvodapedagógus
- Védőnő
- Helyi civil szervezetek

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, rendszeressége:

A szolgáltatás a képességek kibontakozását segítő személyi és tárgyi környezetet biztosít állandó szakember vezetése mellett, rugalmasan alkalmazkodik a helyi igényekhez és biztosítja a választás lehetőségét.

Kötelezően ellátandó szakmai szolgáltatások:

Tevékenység	*Végzettség*
Állapotfelmérés, fejlesztés, védőnői tanácsadás.	Védőnő, babamasszőr, korai fejlesztő.
Képességfejlesztő kibontakoztató foglalkozás.	Gyógypedagógus, mozgásterapeuta
Preventív foglalkozás. Szülő-gyermek kapcsolatépítés.	Egyetemi végzettségű kisgyermek nevelő
Kompetenciafejlesztést célzó, segítő beszélgetések	Orvos, sebész, dietetikus

Állapotfelmérés, fejlesztés, védőnői tanácsadás:
Hetente kétszer egy órában tart foglalkozást a vezető védőnő.
A szolgáltatás elsősorban megelőző tevékenységre, egészségfejlesztésre irányul. Segíti az anyaságra való felkészülést, illetve célzott szűrővizsgálatokat is végez. Egészségi állapottal, életmóddal, szoptatással, valamint családtervezéssel kapcsolatos tanácsokat ad. Felhívja a figyelmet az anyatejes táplálás fontosságára, s különösen az első 6 hónapban fokozott figyelemmel kíséri a szoptatás folyamatát, segíti a helyes technika elsajátítását, és a tejelválasztás fokozásának és fenntartásának módjaira ad tanácsot. Felhívja a figyelmet az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról. Gyakorlatilag már a legelső óráktól ott van a családok közelében, hiszen a kórházból való hazakerülés után már két napon belül meglátogatja az újszülöttet és édesanyját, majd hat-hetes korig hetente felkeresi őket.
A védőnő a vonzáskörzetünkben élőket jól ismeri, hisz hosszú évek óta e körzetben dolgozik főállásban. A gyerekek tágabb családi kapcsolatrendszerében is tudja a krónikus betegségeket, a családok egymáshoz való viszonyát, anyagi helyzetét, örömét, bánatát. Toborzó tevékenységet is végez. Szakmai munkája során családokat tud sikeresen a gyerekház szolgáltatásaiba invitálni. A szülők közül itt tanulják meg többen az együtt tevékenykedést, ennek az előnyeit. Itt tanulnak meg kérdezni, a védőnőtől és egymástól.

Itt kezdődhet meg számukra testközelből az integrálódás lehetősége, hisz a ház kicsi, szülők és gyerekek egymással is folyamatos interakcióban tevékenykednek. A védőnő készséggel vesz részt az általa diagnosztizáltakat alapul véve a fejlesztési tervek elkészítésében. Rendszeresen figyelembe veszi a kéréseket, az általunk begyűjtött kérdéseket a tanácsadások témáinak összeállításakor.
Általános tanácsokat ad életkornak megfelelő fejlesztésekhez, de az egyedi esetekre vonatkoztatva is megteszi javaslatait.

Képességfejlesztő –kibontakoztató foglalkozás:
Gyógypedagógus segítségével hetente egyszer minden hozzájuk járó kisgyermek gyakorlati lehetőséget kap arra, hogy képességeik értelmi, érzelmi, érzék- és mozgásszervi téren kibontakozhassanak, fejlődhessenek. Célzottan azonos korcsoport számára: énekes, zenés, játékos ölbeli foglalkozások. A tevékenységekbe bevonásra kerülnek a szülők is.
A Kerekítő célja, hogy a szülők kedvet kapjanak az otthoni mondókázáshoz, bábozáshoz, énekléshez, és teret biztosítson a szabad mozgáshoz esős napokon is, amikor nem lehet játszóterezni.
A közösségi élethez való szoktatás első lépéseként, a gyerekek kapcsolatteremtő készségét, empátiáját, önkifejező képességét segítheti a csoport, melyhez rendszeresen vagy alkalmanként is lehet csatlakozni. Ebben a korban a legfontosabb, hogy harmonikus anya-gyermek kapcsolat alakulhasson ki, hiszen a családon belüli érzelmi biztonság hátterével képes a gyermek nyitni a külvilág felé. A korai anya-gyermek kapcsolat az alapja és meghatározója a későbbi társas kapcsolatoknak. A foglalkozáson ezért fontos szempont, hogy az anyuka gyermekével együtt örülhessen egy-egy megszülető örömteli, meghitt pillanatnak.
A Kerekítő jó alkalom arra, hogy gyermeküket új környezetben, új oldalukról ismerhessék meg az édesanyák és édesapák. Jó, ha olyannak fogadják el őket, amilyenek (a zárkózottabbakat hagyjuk szemlélődni, a tevékenyebbeket pedig hagyjuk tenni-venni). Ebben az életkorban fontos, hogy a gyerekek önmaguk lehessenek.
A foglalkozások keretét adó, korhoz illő drámajáték-elemek nemcsak a gyerekek képzeletének megmozgatására alkalmasak, hanem a világ megismerését is szolgálják. Fontos a játékosság, mely nemcsak a szülő-gyermek kapcsolatot mélyíti, hanem a gyermekeinkkel együtt töltött mindennapok nehezebb helyzeteiben is segítségünkre lehet a későbbiek során is. Ezek az alkalmak lehetőséget nyújtanak ahhoz is, hogy azonos élethelyzetben lévő szülők és hasonló korú, közösségbe még nem járó gyerekek találkozhassanak.

Preventív foglalkozás:
Heti egy alkalommal egy órát tartó szolgáltatás. Kisgyermeknevelő végzettségű szakember szolgáltatásával előkészíti és felkészíti a gyermekek átvezetését a lehetséges bölcsődei ellátásra. A foglalkozásai alkalmával gyermekdalokat, mondókákat tanít, mesét olvas, kézműves tevékenységbe vonja be a gyerekeket szüleikkel együtt. Elősegíti az anya és gyermeke kapcsolatának erősítését, gazdagítását. A fejlesztő játékok szülővel együtt történő használatára, az együtt nevetés, a humor jelenlétének fontosságára tanítja a családokat.
A mondókákat, gyermekversikéket nyomtatott formában megkapják a szülők, hogy otthon is gyakorolhassák közösen.
Irányított beszélgetéssel rávezeti a szülőkkel arra, hogy csak az a gyermek tud majd nagyobb korában kapcsolatokat építeni, vagy a felajánlottakat elfogadni, aki tapasztalatokat szerzett e téren erről egészen kicsi korában. A tapasztalatok megszerzése a születés pillanatától a családban kezdődik el. Mivel az anya tölt ebben a kezdeti időszakban a gyermekkel legtöbb időt, ezért az ő szerepe nagyon fontos ebből a szempontból is.

Kompetenciafejlesztést célzó, segítő beszélgetések:

Havonta egyszer három órában egy orvos tartja a szolgáltatást.
A szolgáltatás fő célja, a prevenció és egészségfejlesztés.

Tanácsadás egészségügyi problémákkal, tünetekkel, gyógyszerekkel kapcsolatosan. Segítségnyújtás orvosi szakkifejezések, diagnózisok, zárójelentések értelmezésében.
Segíti tanácsadással a szülőket a tudatosabb táplálkozás elméleti alapjaira és gyakorlati alkalmazására, az egészségesebb életmódra. A táplálkozási tanácsadás lényege, hogy a megtanult elvek beépüljenek mindennapi életünkbe, megelőzve a betegségek kialakulását, illetve megakadályozva az esetleges betegségek romlását, lehetőség szerint visszaállítva az egészséget.

Helyi szükségletnek megfelelő szakmai szolgáltatások

Tevékenység	*Végzettség*
Beszélgetés a szülőkkel az eltérő fejlődés felismeréséről, tennivalókról.	Gyógypedagógus, logopédus
Kézműves foglalkozások természetes anyagok megmunkálásával	Fazekas-keramikus
Babamassázs, babatorna.	Védőnő, babamasszőr, korai fejlesztő
Beszélgetés a szülőkkel az eltérő fejlődés felismeréséről, tennivalókról.	Gyógypedagógus, mozgásterapeuta

Várható eredmények a rendszeres látogatások segítségével:
- Szociális érettség
- Kognitív fejlődés
- Hallás- és beszédfejlődés
- Mozgás

Élelmezés
Mindent megteszünk azért, hogy egy olyan gyerekekre szabott minőségi élelmezési ellátást biztosítsunk, mely kiküszöböli az ételeredetű megbetegedéseket. Naponta egyszer, tízórai formában valósul meg. Komoly gondot fordítunk az egészséges táplálkozás alapelveire. Kevés sót és cukrot használunk, naponta biztosítjuk a gyümölcsöt a tízóraihoz. Igyekszünk a kulturált táplálkozási szokásokat tudatosítani a gyermekekben. A szülői szemléletformálás aktív részesei vagyunk.

A gyerekház és a család kapcsolata
A szülőkkel való kapcsolatépítés során a gyerekház munkatársai részéről kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon a megismerni, a megérteni, a támogatni akarás.
A szülők számára lehetővé tesszük, hogy megismerhessék a gyerekház dolgozóit, szakmai munkájukat.
Lehetőséget kívánunk biztosítani a szülőknek arra, hogy javaslatot tehessenek változtatásokra, véleményezzék a szakmai munkánkat, személyi, tárgyi feltételeink minőségét, ill. különböző

programok bevezetésére is javaslattal élhessenek. Mindezt intézményi megítélés, partnerségi elégedettségi vizsgálat készítése útján valósítjuk meg. (kérdőív)
Fontosnak tartjuk a szakmai igényességet, tudást, melyet a szakmai program keretében kívánunk érvényesíteni.
A gyermek joga, hogy segítséget kapjon a saját családban történő növekedéséhez, személyiségének kibontakozásához, állapotának megfelelő fejlesztéséhez, nevelésre, tiszteletben tartva nemzetiségi/etnikai hovatartozását. A szolgáltatás keretében törekszünk arra, hogy a gyermekek emberi méltóságát mindenkor tiszteletben tartva, a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes támogatásban, fejlesztésben részesülhessenek.

Családlátogatás
Fontosnak tartjuk a családok, szülők személyes tájékoztatását, figyelemfelkeltését a szolgáltatásokról. A családdal való kapcsolatfelvétel egyik formája a családlátogatás /mely a család döntési jogán alapszik/ melynek célja, a gyermeknek otthoni környezetben történő megismerése, elősegítve ezzel a megismerési folyamatot.
A gyermek saját környezetében való megismerésének számtalan előnye van, amit később már nehezen tudnánk pótolni. A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, információt kaphat a gyerekházban folyó munkáról.

Gyerekház dokumentáció:
A Biztos Kezdet Dokumentációs rendszerében történő dokumentálás az NRSZH Tevadmin rendszerében történik.

Törökszentmiklós Város Bölcsődéje
A Gyvt. 42. § (1) bekezdése alapján *„A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében."*
A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 36. § értelmében *„bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévét betölti."*

Törökszentmiklós Város Bölcsődéje feladata
A bölcsőde tevékenysége során a Törökszentmiklós Városi Önkormányzat (a továbbiakban: fenntartó) által meghatározott kötelezően ellátandó alapfeladatok ellátását végzi.
Az intézmény formája: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján gyermekjóléti alapellátás, gyermekek napközbeni ellátásán belül bölcsőde. Kötelező alapellátás. A bölcsőde a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését napközbeni, gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítja napos bölcsődei szolgáltatásként.
A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre; *az első három év, az elő kötődések, a korai szocializáció időszaka, melynek döntő jelentősége van a későbbi személyiség fejlődésében.* Ebben az életszakaszban a kisgyermek testileg-lelkileg még erősen függ a felnőttektől. A bölcsődei munkánk, nevelésünk éppen ezért gyermekközpontú, a gyermeki személyiség egészséges fejlődésére és kibontakoztatására törekszik. A bölcsőde egészségügyi, egészségnevelési, nevelési szociális és családsegítő funkciókat tölt be. A nevelés-gondozást képzett, a korosztály sajátosságait jól ismerő szakemberek végzik. Egyénre

szabottan, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolatban, fejlettségének megfelelő élelmezést biztosítva, az egészségvédelmi szabályok betartásával.
Városunkban 1950 óta működik bölcsődei ellátás. A mai bölcsőde átalakítással adaptált épületben működik, férőhely száma 54 fő.
A törökszentmiklósi bölcsődei nevelés 66 éve kötelez bennünket arra, hogy megbecsüljük elődeink által megteremtett és fenntartott bölcsődei hálózatot. A törökszentmiklósi bölcsődei nevelés 1950-től a mai napig óriási változásokon ment át, de a gyermekek iránti elkötelezettség, az őszinte érdeklődés és az igénybevevő szülők megbecsülése állandó jellemzője. Mi - valamennyi törökszentmiklósi bölcsődei kisgyermeknevelő, vezető és segítő dolgozó - mindent megteszünk azért, hogy az igénybevevők megelégedettségére végezzük hivatásunkat, úgy biztosítsuk a kisgyermekek napközbeni alapellátását, hogy a Fenntartó Törökszentmiklós Város Önkormányzata legmagasabb szinten tehessen eleget ellátási kötelezettségének. Hisszük, hogy Szakmai Programunk bölcsődénk szakmai munkáját összefogja, egységes rendszert dolgoz ki, mely segíti a bölcsőde tevékenységét, lefekteti azokat az alapelveket, melyeket a munka során szem előtt kell tartani, elérhető célokat fogalmaz meg. Feladatunk, hogy a Szakmai Programot megvalósítsuk, és megteremtsük annak lehetőségét, hogy munkatársaink igényes, kiszámítható, jó körülmények között, kiegyensúlyozott munkahelyi légkörben tudjanak dolgozni.
A szakmai programot az 1/2000.(I.7.) személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló SZCSM rendelet 5§ (1)e pontjának eleget téve készítettük el.

A **bölcsődei felvétel** rendjét a **3/2015. (II.16.) SZESB** számú Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottság által elfogadott **"Felvétel Szabályzat"** határozza meg.

Szakmai irányelvek

- ENSZ Emberi Jogok nyilatkozata
- ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei
- az első életévek meghatározó szerepének elismerése: gondozás története alatt felhalmozott értékek, a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata
- ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése
- a bölcsődei nevelő –gondozó munka minimum követelménye
- a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai
- módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata

Minden bölcsőde, így Törökszentmiklós Város Bölcsődéjének szakmai programja is összhangban van az Országos Alapprogrammal.
Szakmai programunk igazodik a helyi lehetőségekhez, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, megőrizve a szakmai önállóságot.

Célunk a szakmai programunk megvalósításával

- egyre jobban az ellátottak egyéni szükségleteinek biztosítása,
- az egészséges életmód alakításának segítése,
- a természet szeretetének kialakítása,
- a hagyományőrzés megteremtése.

Intézményünk bemutatása

Bölcsődénk jelenlegi épületei 1974-ben épültek, férőhely száma: **54**

Gondozási egységek száma: 4

- ✓ Katica csoport
- ✓ Pillangó csoport
- ✓ Fecskefészek csoport
- ✓ Napsugár csoport

Igénybevétel a számok tükrében: 2015. 01. 01. – 2015. 12. 31.

Bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermekek száma 2015-ben: 84 fő
2015. szeptember 1-én óvodai felvételt nyert gyermekek: 28 fő
Bölcsődei jogviszonnyal rendelkező gyermekek száma 2015.12.31.: 49 fő, ebből

- fiú: 27
- lány: 22

Bölcsődei jogviszonnyal rendelkező gyermekek száma 2016.06.30.: 55 fő, ebből

- fiú: 30
- lány: 25

A statisztikai adatok alátámasztják, hogy a jelenleg meglévő 54 férőhely szükséges a városban élő kisgyermekes családok bölcsődei elhelyezésére vonatkozó szükségleteinek kielégítésére.
2015 évi **gondozási napok száma** 2015. január 01. – 2015. december 31. között, a normatív támogatásánál figyelembe vehető 10 napos hiányzási adatokra figyelemmel: **10.713** nap (46 gyermek).
A 2015. évi feltöltöttség adatokat és a teljesült gondozási napokat alapul véve a bölcsőde kihasználtsága éves szinten **80.64** % volt.

Korszerű bölcsődénk a város központjának szélén, frekventált helyen, a vasútállomáshoz közel, családi házak között, lakótelep közelében helyezkedik el.
Családbarát intézményünkben felsőfokú képesítéssel rendelkező kisgyermeknevelők állnak a családok rendelkezésére a gyermekek neveléséhez, gondozásához.
Két épületből álló létesítmény: a főépületben iroda, két csoportszoba, átadó, fürdőszoba, szociális helyiségek, konyha és a mosókonyha található. A különálló épületben még két csoportszoba, fürdőszoba és átadó van.
Intézményünk a város minden részéről jól megközelíthető gyalogosan, gépjárművel, kerékpárral is.
Az intézmény gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szerv.
A munkáltatói jogokat az intézmény munkavállalóival szemben az intézmény vezetője gyakorolja.
Az intézményvezető kinevezési rendje: az intézmény vezetőjét pályázat útján a Képviselő-testület nevezi ki.
A világos, tágas **gyermekszobákban** ideális körülmények között tölthetik napjaikat a gyermekek. A játszószobák jól felszereltek, a játéktevékenységhez mind a konstruáló, mind a szerepjátékok eszközei megtalálhatók.

Terasz: burkolt, szilárd felületű alkalmas levegőzésre, játékra.
Az átalakított **játszóudvar** „füves", fákkal, bokrokkal árnyékolt. Alapvető felszereltséggel rendelkezik, burkolata ideális (szilárd, füves), árnyékos, félárnyékos, napsütötte területek is fellelhetőek. A játszó-, mászó-, bújó alkalmatosságok alapkészletével rendelkezünk: fajátékok, homokozók, csúszda, babaház, teszi élmény dúsabbá a szabadban eltöltött időt.

A bölcsődei nevelés

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, melyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Az intézmény feladatai

Alapfeladatok

Az intézmény feladata: A 1997. évi XXXI. Törvény értelmében: a személyes gondoskodás keretein belül a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítjuk a 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátását. Magas színvonalú nevelő-gondozó munka, jó gazdasági és tárgyi feltételek biztosítása mellett, klasszikus bölcsődei keretek között. A korszerű nevelési - gondozási módszerek alkalmazásával a gyermekek megfelelő szomatikus és pszichés szükségleteit kielégítse, és egészséges fejlődésüket elősegítse.

A bölcsőde összetett – családsegítő, szociális, egészségügyi, nevelési funkciót tölt be, figyelembe véve a családi nevelés elsődlegességét, azt kiegészítve, támogatva. A nevelés célja, hogy a 0-3 éves korosztály fejlődésének törvényszerűségeire épülő, a gyermekek adottságait, természetes igényeit figyelembevevő biztonságos szakszerű nevelés-gondozás valósuljon meg. A nevelés célja még a pszichoszociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség kialakulásának elősegítése.

Missziós Nyilatkozat

Célkitűzésünk

A családi élet erősítése, a gyermekek kompetens viselkedésének kialakítása, zavartalan, kiegyensúlyozott testi–lelki és az egészséges, harmonikus érzelmi–értelmi fejlődés kibontakoztatásához a lehetőség biztosítása úgy, hogy szeretettel, alázattal emberi méltóságát tiszteletben tartva közeledünk a ránk bízott gyermekek felé, hangsúlyozva a bölcsőde elsődleges óvó–szerető szerepét.

Törekszünk a családokkal aktívan együttműködni, őket támogatva részt venni a gyermekek személyiségének formálásában. Ezért olyan légkör kialakítására törekszünk, amelyben még több figyelmet tudunk szentelni a gyermekek egyéniségének, a családok támogatásának.

Ugyanakkor szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket nevelő–gondozó felnőttek is jól érzik magukat és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

A megfelelő nevelés–gondozás hatására a kisgyermekkor (bölcsődés kor) végére alakuljon ki a gyerekek önállósága (étkezés, öltözködés, mosakodás, stb.), tanuljanak meg alkalmazkodni a felnőttekhez, társaikhoz, biztonsággal tájékozódjanak a szűkebb ill. tágabb környezetükben. Továbbá a higiénés, kulturhigiénés szokások interiorizálódjanak – váljanak belsővé, tudatos szóbeliség jellemezze őket, beszéd formájában tartsanak fenn kapcsolatot a felnőttekkel, társakkal, alakuljon ki az érés és tanulás következtében a szobatisztaság, szeressenek mozogni, testi képességeik, fizikai erőnlétük megfelelő legyen.

Minőségpolitikánk

A 0-3 éves korosztály fejlődésének törvényszerűségeire épülő, a gyermekek adottságait, természetes igényeit figyelembevevő biztonságos, szakszerű gondozás-nevelés megvalósítása intézményes keretek között.

Olyan nevelési körülmények megteremtése, mely egyedülálló és elősegíti a gyermekek testi – lelki, intellektuális fejlődését.

Egységes bölcsődei kultúra kialakítása, amelyben még több figyelmet tudunk szentelni a gyermekek egyéniségének, a családok támogatásának.

Olyan családbarát bölcsődét kívánunk működtetni, ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel, megfelel a szülők igényeinek, a fenntartó is elégedett az ellátás minőségével.

A kellemes bölcsődei légkör, a szakképzett kisgyermeknevelők, a kialakult nevelői attitűd, a gyermek centrikus bánásmód, a változatos programok vonzerőt jelenthetnek és fokozhatják a szolgáltatásunk iránti bizalmat a családok részéről.

Tiszteljük az embert minden gyermekben és megbízunk benne.

Igyekszünk minden gyermeket, minél mélyebben megismerni és megérteni.

Olyan környezetet igyekszünk biztosítani a gyermekek számára, amelyben önálló tevékenységekkel lehetőségük adódik az őket körülvevő világ megismerésére és egyben képességeik fejlesztésére.

Megtanítjuk a gyermekeket egymás tiszteletére és arra, hogy alkalmazkodjanak, megismerjék és elismerjék egymás értékeit. Fogadják el némely gyermek másságát.

Éljenek egészséges életet, szeressék és védjék a természetet, vegyék észre, tudjanak gyönyörködni mindenütt a szépségben.

Szeressék a szép meséket, verseket, dalokat, zenét.

Ha a gyermekek folyamatosan érzik a kisgyermeknevelők szeretetét, megbecsülését, tapasztalják segítőkészségét akkor ők is figyelmesek és segítőkészek lesznek.

A tudás forrása a gyermek tevékenysége során szerzett tapasztalat. A gyermek köré olyan környezet kialakítása kell, melynek felszereltsége biztosítja a gyermek örömteli játékát, fejlesztését, ismeretszerzését szabadon választott játékos tevékenység által.

Gyermekképünk

A 0-3 éves korosztály nevelésének-gondozásának minősége rendkívül meghatározó, hiszen az érzelmi és szociális készségek kibontakoztatásának ez a legfontosabb időszaka. A gyermek egyedi, megismételhetetlen szociális lény, akinek joga van derűs, szeretetteljes légkörben, elfogadó környezetben, a közösségben tevékenykedve megkapni mindazokat a fejlesztő hatásokat, melynek segítségével sokoldalú harmonikus személyiség válhat belőle.

Gyermekképünk a nyugodt, harmonikusan fejlődő, élményekkel teli gyermek, aki képes saját természetes kíváncsisága által tanulni és fejlődni; szeretettel fordul az őt körülvevő világhoz (környezetéhez, felnőttekhez, társaihoz), valamint konfliktusait, életében felmerülő problémáit életkorához mérten megfelelően tudja kezelni, szükség esetén segítséget kérni a megoldáshoz.

A bölcsődei nevelés alapelvei:

- A család rendszerszemléletű megközelítése
- A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása
- A család nevelés elsődleges tisztelete
- A kisgyermeki személyiség tisztelete
- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- A biztonság és a stabilitás megteremtése
- Fokozatosság megvalósítása

A bölcsődei ellátás tárgyi feltételei:

- Csoportszobák
- Fürdőszobák
- Gyermeköltözők
- A helyiségek díszítése
- Textíliák
- Játszóudvarok
- Játékkészlet

A bölcsőde kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.
A bölcsőde és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, mely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.
A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.
A bölcsőde és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

Belső kapcsolatrendszer
Észak-alföldi Regionális Bölcsődei Módszertani Intézmény munkatársaival.
Érdekképviseleti Fórum rendszeres összejövetelei, tájékoztatás

Külső intézményekkel való kapcsolatok

- A környező óvodákkal a meglévő jó kapcsolat további ápolása, tapasztalat és információ csere
- Fenntartó Önkormányzat munkatársaival
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Szociális és Gyámhivatallal
- Régió területén működő bölcsődék vezetőivel
- Magán és civil kezdeményezésre létrejött napközbeni ellátás területén dolgozó szakemberekkel

Törökszentmiklós Város Bölcsődéjének erősségei

- bölcsődéink tárgyi feltételeinek megalapozottsága
- a személyi feltételek folyamatos biztosítása
- a minőségi kisgyermek ellátás
- továbbképzések, közösség építő tevékenységek
- működő kapcsolatrendszereink családokkal és intézményekkel
- a bölcsőde jó megközelíthetősége
- saját főzőkonyha
- kialakított sajátos arculat

A **Törökszentmiklós Város Bölcsődéjének gyengeségei, fejlesztésre váró területek**

- Képzésben részt vevők helyettesítésének problémája.
- Pályázati lehetőségek megismerésének hiánya, pályázatírásban jártas, képzett szakember hiánya.
- A szakdolgozók közül számítógép kezelői végzettséggel, felhasználói ismeretekkel rendelkezők alacsony aránya.
- Kisgyermeknevelők BA képzésben való részvétele
- Szakdolgozóink anyagi megbecsülése

Törökszentmiklósi Városi Óvodai Intézmény

Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés országos alapprogramja meghatározza az óvodai nevelés feladatait, amelynek középpontjában a óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése áll, szem előtt tartva az egészséges életmód alakítását, az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítását, valamint az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítását.

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód alakítása

- Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Ezen belül:
  - a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
  - a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
  - a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
  - a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
  - az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
  - a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet.
  - a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
  - megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása

1. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteli légkör vegye körül.

Mindezért szükséges, hogy

- már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék a gyermeket;
- az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;

- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek;
- az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse természetes társas szükségleteit; nevelje a gyermeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.

2. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása. Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás- és normarendszer megalapozását.

3. A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

5. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus gyógypedagógus, konduktor stb.) közreműködésével.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

2. Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

Feladatellátást jellemző adatok:

Óvodás gyermekek létszám mutatói 2015/2016. nevelési év					
	szept. 1.	**okt. 1.**	**dec. 31.**	**május 31.**	**aug. 31.**
Óvodás gyermekek tényleges létszáma:	530	539	541	544	535
Tényleges gyermeklétszám alapján meghatározott csop. átlaglétszám	22,01	22,46	22,5	22,67	22,30

fő/csoport					
SNI-vel számított gyermek létszám	543	552	553	557	550
SNI-vel számított gy.létszámmal számított csop. átlaglétszám: fő/csoport	22,63	23	23,04	23,21	22,91
Étkező gyermekek száma:	530	539	541	544	535
Félnapos óvodások száma:	23	25	15	14	14
Védelembe vett gyermekek száma:	14	14	14	12	12
Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	3	3	2	2	1
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szám:	46	44	48	75	48

A tanköteles gyermekek közül az óvodában maradók száma az elmúlt évekhez képest csak minimálisan nőtt. A szülők, főleg a nyári születésű gyermekeiket féltik iskolába adni 6 évesen. Az óvodapedagógusok minden esetben tájékoztatják a szülőket gyermekeik fejlettségéről, iskolaérettségéről. A tapasztalatok alapján a szülők néhány eset kivételével elfogadják az óvodapedagógusok szakmai véleményét, javaslatát. Vitás esetekben a gyermek iskolaérettségi vizsgálatát kezdeményezik.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

Az SNI-s gyermekek ellátása továbbra is nagy erőfeszítést jelent az intézménynek. Mindent megtettek az elmúlt években is, hogy a fejlesztés megfelelő feltételeit biztosítani tudják. A négy óvodában fejlesztő szobák kerültek kialakításra. Azokból az óvodákból, ahol nincs fejlesztő szoba és ahonnan a szülő nem tudja átvinni fejlesztésre gyermekét a másik óvodába, ott pedagógiai asszisztensek kísérik át a gyermekeket a fejlesztő foglalkozásokra. A fejlesztő szakemberek rendkívül leterheltek, de ennek ellenére segítő szándékúak. Az óradíjak kifizetése egyre nehezebb terhet ró az intézményi költségvetésre.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

a 2H-s és a 3H-s gyermekek ellátása különösen nagy empátiát igényel minden nevelőtől. Nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekek egyéni fejlesztésére. Az inkluzív pedagógia elveit, módszereit igyekeznek alkalmazni, eljárásaikat tökéletesíteni ezen a területen is. A gyermekek egyéni fejlesztési terv alapján történő fejlesztésétől a hátrányok csökkenését várják. A gyermekek nyilvántartását naprakészen végzik.

Gyermekvédelmi feladatok

Az elmúlt évekhez hasonlóan családlátogatásokon és egyéb módon begyűjtött információk alapján határozták/határozzák meg a segítségnyújtás lehetőségét az érintett családoknál. Jelzőrendszerük folyamatosan működik. Az előző évhez képest előrelépésként értékelhető, hogy a személyes megbeszélések a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel gyakoribbá váltak.

A jövő feladatai:

A városlakók megváltozott igényeinek, szociális szükségleteinek figyelembevételével kell kialakítani a szolgáltatások rendszerét.

Szakmai igényesség, meglévő ellátások fejlesztése a dolgozók szakmai felkészültségének növelésével, az intézményben szervezeti-irányítási rendszerének átalakításával.

A szolgáltatások kínálatával biztosítani szükséges a választhatóságot, az egyes ellátási típusok és szolgáltatások egymásra épülését, egymás melletti működését.

Általános cél:

- Törökszentmiklós város szociális biztonságának megteremtése
- A szociális szolgáltatások kerüljenek közelebb az ellátottakhoz
- Hangsúlyosabbá váljon a gondoskodás
- Erősíteni szükséges a civil szervezetek részvételét
- A szociális szakellátás magas színvonalú biztosítása, bővítése
- Új szociális szolgáltatások létrehozása, a meglévők átalakítása

Törökszentmiklós, 2017. január 26.

Markót Imre
polgármester

Dr. Majtényi Erzsébet
jegyző